

ANTALYA KENT KONSEYİ

TARIM ÇALIŞMA GRUBU

RAPORU

09.10.2018

BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

(BATEM-NARENCİYE) ARAZİSİNİN BİR VAKIFA TAHSİSİ

Antalya Kent Konseyi Tarım Çalışma Grubu; 08.10.2018 tarihinde, Şehrin merkezinde bulunan ve Andızlı Mezarlığı ile birlikte şehir merkezinin yeşil dokusunu oluşturan Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (Narenciye) bahçesi ve bitişindeki vakıflara ait bahçenin bir vakfa tahsis edildiği haberleri üzerine konuyu görüşmek üzere toplandı.

KONU İLE İLGİLİ TESPİTLER:

- Tahsise söz konusu alanlar Demircikara mahallesinde, yaklaşık 90 yıldan beri faaliyetini sürdüren, Tarım ve Orman Bakanlığı, Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne bağlı Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (Narenciye) arazisi ile bitişindeki Vakıflara ait Narenciye bahçesi alanlarıdır.
- 447 ada 4 parselde bulunan BATEM merkez arazisi 203,713 dekadır ve Narenciye, Sub-tropik meyve ağaçları ve serviler ile kaplıdır. Bitişinde bulunan 447 ada 4 parselde bulunan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 60,815 dekarlık alan ise yine benzer ağaçlar ile kaplıdır.
- BATEM arazisi 1. Derece doğal Sit alanıdır. 2012 yılında arazi üzerindeki eski bir bina “Kültür Varlığı” olarak tescil edilmiştir.
- **Toplam 264 528 m² alanın, 2018 yılı Haziran ayında, alanın bitkisel yapısı ve tarımı ile hiçbir ilgisi olmayan Hamidiye Vakfına Tahsis edildiği tesadüfen öğrenilmiştir.**
- Antalya Kent Konseyinin Antalya'nın simgesi olan Saat Kulesi ve Çevresi ile ilgili bir çalışmasına istinaden Vakıflar Bölge Müdürlüğünden gelen bir yazıda da Saat Kulesi ve çevresindeki boşluğun da yine Haziran ayında aynı vakfa tahsis edildiği bildirilmiştir. Toplantı katılımcıları, bilinmeyen başka hangi doğal ve kültürel varlığın bu vakfa tahsis edildiği konusunda endişelerini dile getirdiler.
- **Yukarıda da bahsedildiği gibi bu günkü ismi ile BATEM, 1930 yılından günümüze kadar aralıksız olarak çeşitli tarımsal ürünler üzerinde araştırmalar yürüten ve Ülkemiz tarımına büyük hizmetler sunmuş, Türkiye'nin en büyük ve donanımlı kuruluşlarından birisidir. Her ne kadar resmi olarak bu kuruma 1942**

yılında tahsisi yapılmış olsa da bu merkezde üretim 1930 yılında hurma üretimi ile başlamış, daha sonra kahve, daha sonra da narenciye üretimi başlamıştır.

- Türkiye de Narenciye'nin, Muz'un, Avokadonun, Pikan Cevizinin, Trabzon hurmasının, yenidoğanın vb. birçok meyve türünün ülkemize getirilmesi veya yaygınlaştırılmasında önder olmuş bir kuruluştur. Örtü altı yetiştiriciliğinin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve ülke yerli sebze tohumculuğunun geliştirilmesi ile bu faaliyetlerle ilgili sanayinin gelişmesi bu kurum sayesinde olmuştur. Ayrıca, Aksu da ki birimlerinde, Mısır, soya, susam, yer fıstığı, sorgum ve buğday gibi bitkilerde önemli ıslah çalışmaları yürüten ve yeni çeşitlerin ülke tarımına kazandırılmasına katkı sağlamıştır.
- Tahsise söz konusu alan Türkiye'nin ilk narenciye damızlık bahçesinin kurulduğu ve Gen merkezi konumunda olan bir alandır. Ayrıca bu alan üzerinde Avokado ve Pikan cevizi damızlık parselleri vardır.
- Tahsise söz konusu alan üzerinde, Enstitünün Gıda Laboratuvarı ve Bütün Türkiye de haklı bir üne sahip, herkesin severek tükettiği Narenciye ve Sub-tropik meyve türlerinin reçellerinin yapıldığı bir fabrika ve uygun fiyatla tüketiciye satışının yapıldığı bir satış merkezi vardır.

ÖNERİLER:

- Söz konusu alanı 1930 yılından beri kullanan ve üzerine büyük ve para ile ölçülemeyecek yatırımları gerçekleştiren, Tarım ve Orman bakanlığına bağlı BATEM tarafından kullanılmasının devam etmesi gerekir.
- Yıllarca araştırmaların yürütüldüğü, birçok bitkinin gen kaynağının ve havuzunun olduğu bu alan mutlaka korunmalıdır. Bu kaynaklar ülkemiz için hayati önemdedir.
- Söz konusu alanlar; şehrin merkezinde, mezarlık alanları dışındaki yeşil dokunun kaldığı ender alanlardır. Yeşil doku korunmalıdır. Ranta ve betonlaşmaya yol açabilecek bu gibi tahsisler yapılmamalıdır.

SONUÇ:

Tahsise söz konusu alan mevcut statüsünü, yani tarımsal özelliğini devam ettirmelidir. Bitki gen kaynakları hayati önemdedir. Mutlaka korunmalıdır. Tahsisin, tekrar alanın mevcut kullanıcılarına yani kamu kurumu olan BATEM'e yapılmasının sağlanmasını Antalya Kent Konseyi olarak talep ediyoruz.